

**UCHWAŁA NR 161/XII/15
RADY MIEJSKIEJ WĘGLIŃCA**

z dnia 24 listopada 2015 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016 - 2018

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2015r. poz. 1515) oraz art. 179 ust. 2 w związku z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2015r. poz. 332 z późn. zm.) Rada Miejska Węglińca uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016 - 2018, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy i Miasta Węglińca.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Waldemar Błauciak

Załącznik do Uchwały nr 161/XII/15
Rady Miejskiej Węglińca
z dnia 24 listopada 2015 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2016 - 2018

WĘGLINIEC 2015

Wstęp

Z dniem 1 stycznia 2012 roku weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. Z 2015 r., poz. 332 z późn.zm.), wprowadzająca reformę systemu opieki nad dzieckiem i rodziną. Ustawa wyłącza z systemu pomocy społecznej zadania z zakresu wspierania rodziny i pomocy dzieciom pozbawionym właściwej opieki rodzicielskiej i zwiększa finansowe zobowiązania gminy za dzieci umieszczone w pieczy zastępczej. Obowiązek realizacji wsparcia rodziny w zakresie ustalonym zapisami cytowanej powyżej ustawy spoczywa na jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego wykonujących zadania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej lub podmiocie, któremu gmina zleciła realizację tego zadania. Ustawa nałożyła również na gminy obowiązek opracowania i realizacji 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny. Program ten określa plan działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w okresie przywracania tym rodzinom zdolności do wypełniania tych funkcji. Zaplanowane działania powinny mieć charakter interdyscyplinarny a ich realizacja należeć do wyspecjalizowanych służb i instytucji w ramach lokalnego systemu pomocy, tj. pomocy społecznej, placówek oświatowych, sądu, Policji itp. Zgodnie z zasadą pomocniczości, istotą wszystkich działań powinna być rodzina i jej zgoda na działania oraz jej aktywne zaangażowanie w proces normalizacji życia rodzinnego.

I. Podstawy prawne Programu

Założenia niniejszego Programu zostały opracowane na podstawie następujących aktów prawnych:

1. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. Z 2015 r., poz. 332 z późn.zm.).
2. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz.163 z późn.zm.).
3. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390).
4. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1286).
5. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U z 2012 r., poz. 124 z późn. zm.)

Założenia niniejszego Programu są skorelowane z następującymi dokumentami:

1. Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Węglińiec na lata 2014-2020 przyjętą uchwałą nr 756/XXXVIII/14 Rady Miejskiej Węglińca z dnia 13 listopada 2014 r.
2. Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy i Miasta Węglińiec na rok 2015 przyjętym uchwałą nr 755/XXXVIII/14 Rady Miejskiej Węglińca z dnia 13 listopada 2014 r.
3. Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy i Miasta Węglińiec na lata 2013 – 2015 przyjętym uchwałą nr 403/XIX/12 Rady Miejskiej Węglińca z dnia 20 listopada 2012 r.
4. Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy i Miasta Węglińiec przyjętym uchwałą nr 404/XIX/12 Rady Miejskiej Węglińca z dnia 20 listopada 2012 r.

II. Diagnoza środowiska lokalnego

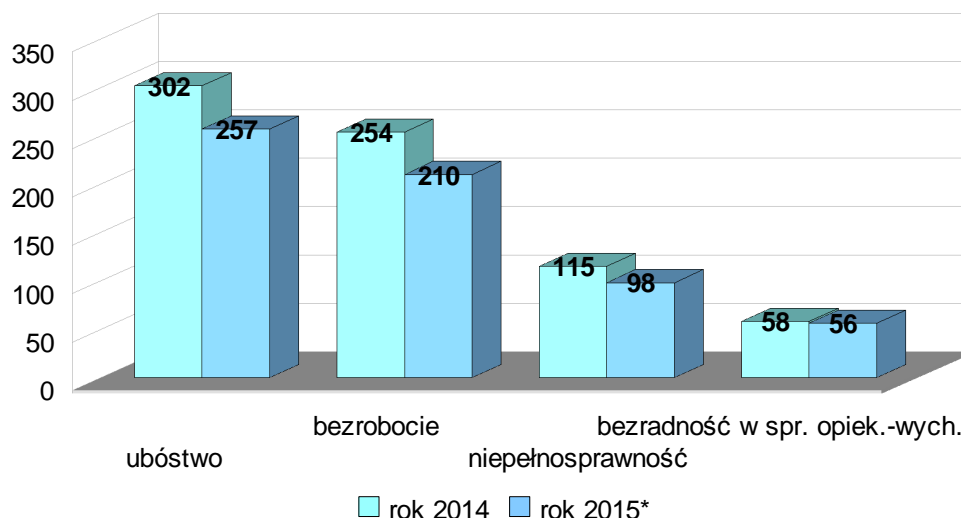
W celu opracowania diagnozy środowiska lokalnego gminy Węglińiec wykorzystane zostały dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu, Urzędu Gminy i Miasta Węglińiec oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu.

Na dzień 30 września 2015 r. Gmina i Miasto Węglińiec liczyła 8 499 mieszkańców, w tym 4 319 kobiet i 4 180 mężczyzn.

Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu wynika, iż liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych na dzień 30 września 2015 r. wynosiła 375 osób, w tym 210 kobiet i 165 mężczyzn. Liczba osób bezrobotnych z prawem do otrzymywania zasiłku dla bezrobotnych wynosiła 43 osoby, w tym 31 kobiet i 12 mężczyzn. Istotny jest fakt, iż w przedstawionej statystyce figurują wyłącznie osoby zarejestrowane, natomiast jest grupa osób nie podejmujących pracy zarobkowej, nie zarejestrowanych w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu, która uniemożliwia prawidłową ocenę skali bezrobocia wśród mieszkańców gminy Węglińiec.

Z danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu, zwanym dalej Ośrodkiem wynika, iż wg stanu na dzień 30 września 2015 r. liczba osób korzystających z pomocy materialnej wyniosła 431. Główną przesłanką ubiegania się o pomoc materialną pozostaje niezmiennie zarówno w 2014 r. i 2015 r. ubóstwo, bezrobocie i niepełnosprawność. Liczba osób, którym przyznano pomoc z uwagi na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych kształtuje się na zbliżonym poziomie w 2014 r. i 2015 r., co obrazuje poniższy wykres.

Wykres nr 1 Powody przyznania pomocy materialnej przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Węglińcu

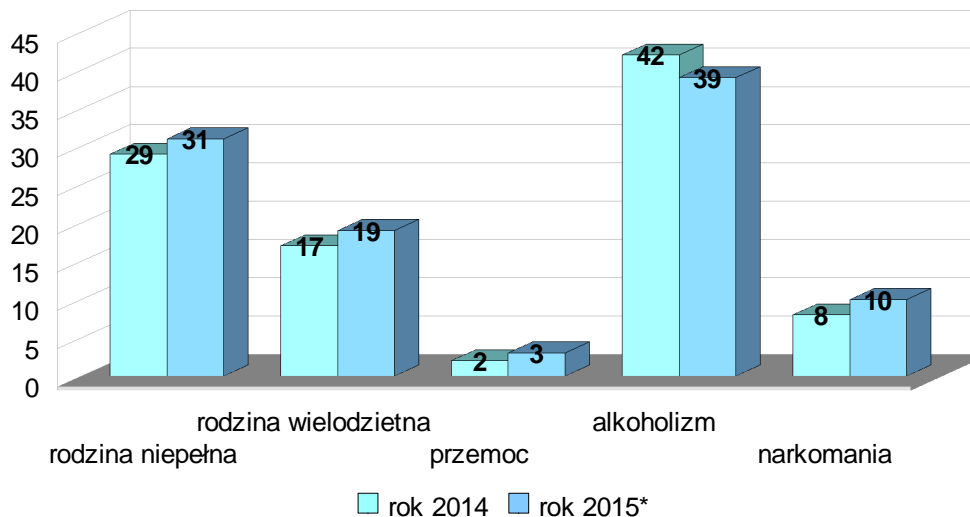

* stan na dzień 30 września 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu.

Problemem w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych jest niezmiennie od 2014 r. nadużywanie alkoholu w rodzinie. Alkoholizm w rodzinie oddziałuje negatywnie na wszystkich członków rodziny. Konsekwencją nałogu jest dezintegracja rodziny, zaburzenia emocjonalne jej członków oraz ryzyko przejęcia przez dzieci destrukcyjnych wzorców zachowań.

Wykres nr 2 Rodzaj bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych

* stan na dzień 30 września 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu.

Asystent rodziny to nowa profesja w katalogu zawodów, która pojawiła się wraz z wejściem w życie ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Praca asystenta rodziny, polega przede wszystkim na wspieraniu rodzin mających problemy natury psychologicznej, finansowej i społecznej. Pomoc w racjonalnym gospodarowaniu budżetem domowym, dbałość o regularne utrzymywanie higieny w mieszkaniu oraz higieny osobistej, wsparcie w załatwianiu spraw urzędowych a przede wszystkim wsparcie duchowe – to tylko nieliczne z zadań realizowanych, na co dzień przez asystenta.

Do obowiązków asystenta rodziny należy również prowadzenie poradnictwa i edukacji, współpraca z jednostkami administracji i organizacjami pozarządowymi, sporządzanie wniosków i opinii oraz szereg innych działań na rzecz rodzin będących w trudnej sytuacji. Jego głównym obowiązkiem nie jest jednak bierna ocena, ale aktywna pomoc, która ma na celu ułatwić rodzicom wypełnianie ról społecznych tak, aby doprowadzić do osiągnięcia stabilizacji życiowej i w konsekwencji nie dopuścić do sytuacji, w której konieczne będzie umieszczanie dzieci w placówkach zastępczych.

Tabela nr 1 Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny

Rok	Ilość rodzin
2014	11
2015*	28

* stan na dzień 30 września 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu.

Tabela nr 2 Ilość dzieci przebywających w pieczy zastępczej

Rok	Ilość dzieci
2014	20
2015*	23

* stan na dzień 30 września 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu.

Tabela nr 3 Ilość rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych

Rok	Ilość rodzin
2014	382
2015*	358

* stan na dzień 30 września 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu.

Tabela nr 4 Ilość rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego

Rok	Ilość rodzin
2014	93
2015*	88

* stan na dzień 30 września 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu.

Tabela nr 5 Ilość dzieci objętych dożywianiem

Rok	Ilość dzieci
2014	367
2015*	135

* stan na dzień 30 września 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu.

III. Cele Programu

1. Cel główny

Celem głównym Programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

2. Cele szczegółowe

- a) Poprawa jakości opieki sprawowanej nad dziećmi przez rodziców biologicznych.
- b) Zapewnienie szczególnej opieki dzieciom ze środowisk zagrożonych różnego rodzaju dysfunkcjami.
- c) Umożliwianie powrotu dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

IV. Zadania Programu

1. Diagnozowanie i analiza rodziny poprzez:

- a) Przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w rodzinie zagrożonej dysfunkcją.
- b) Realizowanie pracy socjalnej.
- c) Prowadzenie konsultacji ze specjalistami w celu wyeliminowania czynników zagrażających stabilności rodziny.

2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny poprzez:

- a) Objęcie dożywianiem w formie obiadów na terenie placówek oświatowych dzieci wymagających takiego wsparcia.
- b) Objęcie dożywianiem, w ramach rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,

osób dorosłych wymagających tej formy wsparcia, szczególnie w wieku senioralnym.

- c) Dofinansowanie wydatków związanych z dożywianiem dzieci i młodzieży, podopiecznych pomocy społecznej.
- d) Pomoc w zaopatrzeniu osób niepełnosprawnych w niezbędny sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze.
- e) Zapewnienie osobom doznającym przemocy, pomocy i wsparcia psychologicznego.
- f) Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom ubogim w ramach ustawy o pomocy społecznej, między innymi poprzez przyznawanie zasiłków.

3. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących poprzez:

- a) Monitorowanie funkcjonowania rodzin zagrożonych kryzysem i przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.
- b) Zapewnianie pomocy usługowej dla rodzin z dziećmi, w tym opiekuńczych i specjalistycznych.
- c) Zapewnianie miejsc w placówkach wsparcia dziennego.
- d) Objęcie dzieci indywidualną terapią psychologiczno-pedagogiczną.
- e) Podejmowanie interwencji w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa i życia dzieci.
- f) Organizowanie szkoleń, warsztatów, kursów i innych działań podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców.
- g) Doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych pracowników socjalnych i asystenta rodziny poprzez udział w szkoleniach, warsztatach, kursach i innych formach edukacyjnych.

4. Powrót do środowiska rodzinnego dzieci z pieczy zastępczej poprzez:

- a) Dbłość o utrzymywanie stałego kontaktu dzieci z rodzicami, z wyjątkiem sytuacji, gdy sąd zakazał takich kontaktów.
- b) Opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną.
- c) Motywowanie rodzin do udziału w zajęciach grup wsparcia i grup samopomocowych.
- d) Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu rodzin przez aktywne formy integracji społeczno-zawodowej.
- e) Wsparcie rodzin biologicznych przez interdyscyplinarne zespoły specjalistów z zakresu różnych dziedzin wiedzy o rodzinie.

5. Wsparcie interdyscyplinarne dzieci i rodzin naturalnych poprzez:

- a) Koordynację działań i bieżącą współpracę podmiotów podejmujących różnorodne działania na rzecz dzieci i młodzieży.

- b) Edukację służb i podmiotów w zakresie wykorzystania metody pracy interdyscyplinarnej w rozwiązywaniu problemów dziecka i rodziny.
- c) Właściwy dobór działań naprawczych na rzecz dziecka i rodziny w oparciu o profesjonalne działania interdyscyplinarne.

V. Realizatorzy Programu

Realizacja założeń Programu jest działaniem podejmowanym przy udziale następujących służb i instytucji:

1. Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu.
2. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Węglińcu.
3. Placówek oświatowych z terenu gminy Węglińca.
4. Placówek służby zdrowia z terenu gminy Węglińca.
5. Komisariatu Policji w Pieńsku.
6. Straży Miejskiej Węglińca.
7. Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Zgorzelcu.
8. Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Węglińcu.
9. Innych podmiotów zobligowanych do podejmowania działań z zakresu wsparcia instytucji rodziny.

VI. Termin realizacji Programu

Program jest kontynuacją założeń Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Węglińcu na lata 2012 - 2015. Wdrażanie założeń niniejszego Programu rozpocznie się niezwłocznie po jego uchwaleniu przez Radę Miejską Węglińca i będzie kontynuowane do końca 2018 roku.

VII. Źródła finansowania Programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu gminy Węglińca, z dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

VIII. Monitorowanie Programu

Po zakończeniu Programu Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Węglińcu do 31 grudnia 2018 r. przedłoży Radzie Miejskiej Węglińca sprawozdanie z realizacji Programu.

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 176 pkt. w ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, każda gmina jest zobowiązana do opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Podstawą do podjęcia działań związanych z opracowaniem nowego programu było zakończenie okresu obowiązywania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2012 - 2015. W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016 - 2018 jest uzasadnione.